

Το πώς ο Τυδέας γεννήθηκε ήταν αρκετά μπλεγμένο από την αρχαιότητα ακόμα. Βέβαιος πατέρας του ήταν ο Οινέας. Όταν, όπως έχει ήδη αναφερθεί, πέθανε ο γιος του, Μελέαγρος, και αυτοκτόνησε η γυναίκα του, Αλθαία, παντρεύτηκε την Περίβοια, κόρη του Ιππόνοου και αδελφή του Καπανέα και του Ίφη. Ο Απολλόδωρος σημειώνει ότι ο ποιητής της «Θηβαΐδας» αναφέρει πως ο Οινέας την πήρε ως λάφυρο, όταν κυριεύτηκε η αιτωλική Ώλενος, ενώ ο Ησίοδος λέει ότι ήταν από την αχαϊκή Ώλενο: Την είχε αποπλανήσει ο Ιππόστρατος, ο γιος εκείνου του Θεσσαλού Αμαρυγκέα που είχε έρθει σύμμαχος του Αυγεία, όταν ο βασιλιάς της Ήλιδας αντιμετώπιζε την εισβολή του Ηρακλή. Ο πατέρας της, Ιππόνοος, την ξαπόστειλε στον Οινέα που κατοικούσε σε απόμακρο σημείο της Ελλάδας με την παράκληση να τη σκοτώσει αλλά αυτός προτίμησε να την παντρευτεί. Υπήρχαν και άλλοι που έλεγαν ότι η Περίβοια είχε μείνει έγκυος από τον ίδιο τον Οινέα και ο πατέρας της του την έστειλε, όταν είδε την κοιλιά της να μεγαλώνει. Όλοι αυτοί συμφωνούσαν ότι η Περίβοια έκανε γιο, τον Τυδέα. Διαφωνούσε όμως ο ποιητής Πείσανδρος από την Κάμειρο της Ρόδου (σύγχρονος του Τυρταίου, συγγραφέας της «Ηράκλειας»). Έλεγε ότι όλα αυτά με την Περίβοια ήταν παραμύθια και ότι τον Τυδέα απέκτησε ο Οινέας όταν, με εντολή του Δία, έσμιξε με την ίδια την κόρη του, Γόργη.

Του Τυδέα δεν του έφτανε όλη αυτή η σύγχυση γύρω από την γέννησή του, βρέθηκε και ένοχος φόνου. Θεωρήθηκε ότι ήταν ο πιο άγριος πολεμιστής της εποχής του. Άλλοι έλεγαν ότι σκότωσε τον Άλκαθο, αδελφό του πατέρα του. Άλλοι πως τα θύματά του ήταν οι οκτώ ξάδελφοί του, γιοι του Μέλα, που ήθελαν να εκθρονίσουν τον Οινέα. Ο Φερεκύδης επέμενε ότι ο αδελφός του ο Ωλενίας ήταν αυτός που σκοτώθηκε από το χέρι του. Ό,τι κι αν έγινε, ο Τυδέας εξορίστηκε. Κίνησε για το Άργος όπου βασιλεύε ο Άδραστος.

Η μοίρα του Πολυνείκη

Η «κατάρρα των Λαβδακιδών» είχε ξεκινήσει αφότου ο γιος του Λάβδακου, ο Λάιος, απήγαγε τον ερωμένο του, Χρύσιππο, και τον πήγε στην Θήβα. Ήταν τότε που ο πατέρας του ωραίου

Χρύσιππου, ο βασιλιάς Πέλοπας, εκστράτευσε εναντίον της Θήβας, νίκησε, πήρε πίσω τον γιο του και καταράστηκε τους Λαβδακίδες. Τα τραγικό αποτέλεσμα της κατάρας ήταν να γεννηθεί ο Οιδίποδας, ο οποίος σκότωσε τον πατέρα του, Λάιο, παντρεύτηκε την μάνα του, Ιοκάστη, κι απέκτησε μαζί της τέσσερα παιδιά, τους Ετεοκλή και Πολυνείκη και τις Ισμήνη και Αντιγόνη. Όλα αυτά χωρίς κανένας τους να ξέρει την αρχική συγγενική τους σχέση. Η τραγωδία ξέσπασε, όταν η αλήθεια μαθεύτηκε: Η Ιοκάστη κρεμάστηκε, ο Οιδίποδας έβγαλε τα μάτια του.

Η κατάρα συνεχίστηκε και στα παιδιά, αν και υπήρχαν κάποιοι που υποστήριζαν ότι πέρασε σ' αυτά από τον ίδιο τον πατέρα τους. Αν και τυφλός, συνέχισε να βασιλεύει. Τα παιδιά του όμως, ο Ετεοκλής και ο Πολυνείκης, μεγάλωναν μέσα στο ψέμα, καθώς έπρεπε να βρίσκουν χίλιες προφάσεις για το πώς και το γιατί γεννήθηκαν. Όταν μεγάλωσαν, συνέλαβαν τον τυφλό πατέρα τους και τον φυλάκισαν σε ένα σκοτεινό δωμάτιο, περιμένοντας ότι, με τον καιρό, η όλη υπόθεση θα ξεχαστεί. Κατά μια άλλη εκδοχή, μόνος του ο Οιδίποδας, από ντροπή, αποσύρθηκε στο δωμάτιο αυτό. Όπως και να έχει το ζήτημα, τα παιδιά του, ο Ετεοκλής και ο Πολυνείκης, του έστελναν κάθε μέρα το φαγητό του. Μια φορά, το φαγητό ήρθε σε ασημένιο τραπέζι όπου είχε τοποθετηθεί χρυσή κούπα. Ο Οιδίποδας θυμήθηκε τα παλιά του μεγαλεία και καταράστηκε τους γιους του που του τα θύμισαν. Κατά άλλη εκδοχή, συνήθως έτρωγε το καλύτερο κομμάτι από το κρέας, αυτό από την ωμοπλάτη. Όμως, μια φορά, του έστειλαν να φάει κρέας από μπούτι. Ο Οιδίποδας νόμισε ότι οι γιοι του ήθελαν να τον κοροϊδέψουν πως τα έχει χαμένα και δεν μπορεί να ξεχωρίσει το μπούτι από την ωμοπλάτη. Αυτός, έλεγαν, είναι ο λόγος για τον οποίο τους καταράστηκε να αλληλοεξοντωθούν.

Υπήρχε και η άποψη ότι ο τυφλός Οιδίποδας αυτοεξορίστηκε στην Αθήνα. Καταράστηκε τα παιδιά του, επειδή δεν τον συγκράτησαν. Ή επειδή θέλησαν να τον χρησιμοποιήσουν για δικό τους όφελος: Όταν ξέσπασε η διαμάχη ανάμεσά τους, ένας χρησμός προφήτευσε ότι νικητής θα ήταν όποιος από τους δυο είχε τον Οιδίποδα μαζί του. Ο Πολυνείκης έσπευσε στην Αθήνα να τον πείσει να πάει μαζί του και ο γέρο τυφλός καταράστηκε κι αυτόν και τον αδελφό του να αλληλοεξοντωθούν.

Όπως και να έχει το ζήτημα, στην Θήβα, αρχικά βασιλεύσε ο Κρέοντας, αδελφός της Ιοκάστης και βασιλιάς μετά τον φόνο του Λαίου και πριν από την εμφάνιση του Οιδίποδα στην πόλη. Οι γιοι του τραγικού αιμομίκτη είτε ήταν ακόμα μικροί είτε απέφευγαν να διεκδικήσουν τον θρόνο, μην τους τύχουν κι άλλα δεινά. Κάποτε όμως, τον διεκδίκησαν. Συμφώνησαν να βασιλεύουν καθένας τους από ένα χρόνο. Η μια εκδοχή λέει ότι πρώτος βασιλεύσε ο Πολυνείκης κι έπειτα ο Ετεοκλής που όμως, στη λήξη της θητείας του δεν παραχώρησε την εξουσία στον αδελφό του. Η άλλη αναφέρει ότι ο Ετεοκλής ξεκίνησε πρώτος αλλά, όταν πέρασε η χρονιά, αρνήθηκε να παραδώσει τον θρόνο στον Πολυνείκη. Τα ονόματά τους όμως στον Ετεοκλή δίνουν δίκιο: Ετεοκλής σημαίνει «αυτός με την

αληθινή δόξα», ο «αληθινός βασιλιάς». Πολυνείκης σημαίνει «αυτός που συνέχεια ερίζει», ο «εριστικός», αλλά και κατά πολλούς ερευνητές ο «θεός του πολέμου», αυτός που απηχεί παλιά θεότητα η οποία κατέπεσε σε ήρωα.

Τελικά, ο Ετεοκλής έμεινε βασιλιάς της Θήβας, ενώ ο Πολυνείκης έπρεπε να συμβιβαστεί με τα προαιώνια δώρα του Κάδμου στην Αρμονία, το περιδέραιο που είχε ειδικά κατασκευάσει ο Ήφαιστος και τον πέπλο που είχαν υφάνει οι Χάριτες. Ο Πολυνείκης πήρε το περιδέραιο και τον πέπλο και έφυγε. Κατευθύνθηκε στο Άργος όπου βασίλευε ο Άδραστος.

(τελευταία επεξεργασία, 15 Νοεμβρίου 2021)